

Plan działań Miasta Jastrzębie-Zdrój na rzecz poprawy zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami:

Podstawa prawna

Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. 2020 r. poz. 1062), zwana dalej „Ustawą”, ma służyć poprawie warunków życia i funkcjonowania obywateli, zwłaszcza tych ze szczególnymi potrzebami wynikającymi z niepełnosprawności, podeszłego wieku czy choroby. Osoby te mogą mieć utrudniony dostęp do korzystania z usług podmiotu publicznego z powodu barier architektonicznych, cyfrowych czy informacyjno-komunikacyjnych. Kluczowym jest zmiana podejścia do obsługi klienta ze szczególnymi potrzebami i podejmowanie działań, przez podmioty publiczne, na rzecz eliminacji występujących barier. Temu służyć ma realizacja zapisów Ustawy.

Rozwiązania zapisane w Ustawie wypełniają zapisy Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169, z późniejszymi zmianami). Tym samym zobowiązują do zapewnienia osobom ze szczególnymi potrzebami dostępu do obiektów/budynków na równi z innymi obywatelami.

Dotychczasowe działania podejmowane przez Miasto Jastrzębie-Zdrój:

Osoby z różnymi niepełnosprawnościami bardzo często załatwiają sprawy w jastrzębskim magistracie, dlatego urząd musi być dostosowany do ich potrzeb.

I to właśnie z myślą o nich w holu wejściowym zamontowany został terminal informacyjny. Jest to terminal z kolorowym poddrukami, z łatwo wyczuwalnymi elementami wypukłymi oraz czytelnym, kontrastowym układem graficznym uzupełnionym w postaci tekstów czarnodrukowych i pinów brajlowskich.

Dzięki niemu osoby niewidome czy słabowidzące, ale też starsze i mające problemy ze słuchem uzyskują informacje o przestrzeni, w której się znajdują.

Terminal wyposażony jest w wypukły plan budynku urzędu, system nagłaśniający odczytujący komunikaty, klawiaturę oraz podpisy brajlowskie, wypukłe i w druku powiększonym.

Osoby niesłyszące i niemówiące mogą przy pomocy wiadomości tekstowej SMS (pod numerem 516 844 320) zasięgnąć wszelkich potrzebnych informacji w Urzędzie Miasta, a także zgłosić sprawę. Na poręczach w budynku magistratu są nakładki z informacją podaną alfabetem Braille'a, a przed schodami tzw. pola uwagi – żółte pasy informujące osoby niedowidzące, że wchodzi na stopień. Z kolei na przeszklonych powierzchniach (wszystkich szklanych drzwiach) znajdują się taśmy ostrzegawcze.

W budynku są dwie windy, którymi osoby poruszające się na wózku inwalidzkim mogą się przemieszczać między piętrami. Przyciski są podświetlane, dzięki czemu osobom z dysfunkcją wzroku łatwiej z nich korzystać. Podświetlenie w kolorze czerwonym zastosowano dla trybu gotowości przycisku do użycia, natomiast po jego naciśnięciu kolor zmienia się na zielony. Alarmowe przyciski są na stałe podświetlone na żółto. Ponadto przyciski dyspozycji z oznaczeniem numerycznym posiadają informacje w języku Braille'a. Na parkingu urzędu miejskiego zapewniono 2 miejsca parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami.

Urząd Miasta Jastrzębie-Zdrój zobowiązuje się zapewnić dostępność swoich stron internetowych zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych, na stronach internetowych zamieszczone są deklaracje dostępności.

Osoby doświadczające trwale lub okresowo trudności w komunikowaniu się mogą kontaktować się z Urzędem Miasta Jastrzębie-Zdrój za pośrednictwem: poczty elektronicznej

miasto@um.jastrzebie.pl, gstaszkow@um.jastrzebie.pl, fax 32 47 17 070, 32 47 85 381 oraz osobiście w Kancelarii ogólnej (pokój 020A) Urzędu Miasta Jastrzębie-Zdrój. Proste sprawy urzędowe załatwiane są bezpośrednio przez pracowników Urzędu Miasta Jastrzębie-Zdrój, posługujących się językiem migowym. Załatwienie takiej sprawy przez osobę uprawnioną nie wymaga wcześniejszego zgłoszenia. W sprawach szczególnie skomplikowanych, osoba uprawniona powinna zgłosić chęć skorzystania z pomocy tłumacza co najmniej na 3 dni robocze przed tym zdarzeniem, z wyłączeniem sytuacji nagłych. Usługa jest bezpłatna dla osoby uprawnionej będącej osobą niepełnosprawną w rozumieniu ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Infrastruktura

Zasadniczym elementem wyrównania szans osób z niepełnosprawnościami jest zapewnienie maksymalnej dostępności przestrzeni publicznych (np. siedzib urzędów, przychodni lekarskich, dworców, parków, miejsc rekreacji i wypoczynku, obiektów szkolnictwa) oraz miejsc codziennego użytku (m.in. budynków mieszkalnych, sklepów). Poprzez dostępność przestrzeni i obiektów, o których mowa powyżej, należy rozumieć możliwość samodzielnego korzystania z nich przez osoby niepełnosprawne korzystające z wózków inwalidzkich czy osoby niewidome. Zwiększenie dostępności przestrzeni publicznych dla osób niepełnosprawnych umożliwi ich aktywizację, a tym samym korzystanie z wszelkich dóbr społecznych dostępnych niejednokrotnie wyłącznie dla pełnosprawnej części społeczeństwa. Warto podkreślić, że zwiększenie dostępności przestrzeni publicznych dla osób niepełnosprawnych jest zasadniczym, choć jednym z wielu, elementem polityki wyrównywania szans.

Funkcjonalność oraz dostępność budynków użyteczności publicznej wiąże się z oczywistą poprawą jakości życia codziennego osób z niepełnosprawnościami. Poprzez ułatwiony dostęp do usług można stworzyć osobom z niepełnosprawnościami warunki do realnego udziału w życiu społecznym.

Podstawą prawną, która reguluje dostęp do budynków użyteczności publicznej jest: Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane, która w art. 5. ust., 1 pkt. 4 mówi:

Obiekt budowlany wraz ze związanymi z nim urządzeniami budowlanymi należy, biorąc pod uwagę przewidywany okres użytkowania, projektować i budować w sposób określony w przepisach, w tym techniczno-budowlanych, oraz zgodnie z zasadami wiedzy technicznej, zapewniając: niezbędne warunki do korzystania z obiektów użyteczności publicznej i mieszkaniowego budownictwa wielorodzinnego przez osoby z niepełnosprawnościami, w szczególności poruszające się na wózkach inwalidzkich.

Miasto Jastrzębie-Zdrój, dokonało diagnozy potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz stanu infrastruktury dostosowanej do ich potrzeb. Na podstawie tego sukcesywnie likwiduje bariery architektoniczne w jednostkach organizacyjnych miasta:

- budowa podjazdów przy budynkach użyteczności publicznej,
- zaniżanie krawężników przy istniejących oraz budowanych przejściach dla pieszych,
- przy budowanych lub remontowanych schodach terenowych wprowadza się elementy umożliwiające korzystanie ze schodów osób prowadzących wózki dziecięce,
- w ramach kompleksowych remontów i przebudów obiektów użyteczności publicznej wprowadza się windy osobowe.

W roku 2020

Zlikwidowano bariery architektoniczne w 4 placówkach i obiektach użyteczności publicznej oraz dokonano w czterech obiektach remontów i ułatwiono dostęp dla osób z niepełnosprawnościami.

W latach następnych Urząd Miasta zamierza sukcesywnie, likwidować bariery architektoniczne w placówkach i obiektach użyteczności publicznej.

Miasto Jastrzębie-Zdrój wspiera osoby ze szczególnymi potrzebami w dostępie do usług świadczonych w zakresie dostępności:

- architektonicznej
- cyfrowej
- informacyjno- komunikacyjnej

poprzez przyjmowanie uwag, opinii i sugestii od osób ze szczególnymi potrzebami, a także od ich rodzin i opiekunów dotyczących problemów natury architektonicznej, informacyjno-komunikacyjnej oraz cyfrowej, z jakimi mogą się spotkać podczas kontaktu z Urzędem. Podejmowane są też działania mające na celu usuwanie barier i zapobieganie ich powstawaniu.

Karta parkingowa

Karta parkingowa jest wydawana wyłącznie:

- osobie niepełnosprawnej zaliczonej do znacznego albo umiarkowanego stopnia niepełnosprawności mającej znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się;
- osobie niepełnosprawnej, która nie ukończyła 16. roku życia, mającej znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się.

Podstawą do ubiegania się o kartę parkingową jest wydanie orzeczenia przez zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności. W punkcie 9 orzeczenia musi być zaznaczona przesłanka określona w art. 8 ust. 3a pkt 1 i 2 ustawy z 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym o wskazaniu do wydania karty parkingowej, tj.: pkt 9 orzeczenia musi zawierać sformułowanie „spełnia”.

Karta parkingowa powinna być umieszczona za przednią szybą pojazdu samochodowego w sposób umożliwiający jej odczytanie. Karta parkingowa potwierdza uprawnienia do korzystania z miejsc parkingowych wyznaczonych dla osób z niepełnosprawnością (tzw. kopert) oraz do niestosowania się do niektórych znaków drogowych.

Wydawana jest przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Rybniku, ul. Chrobrego 39; tel. 32 42 37 202. Wniosek można złożyć osobiście w Rybniku lub za pośrednictwem poczty.